

Finansdepartementet

Ekofinrådets möte den 14 maj 2024

Kommenterad dagordning

Enligt den preliminära dagordning som presenterades den 29 april 2024.

1. Godkännande av dagordningen
2. (ev.) Godkännande av A-punkterna

Lagstiftningsöverläggningar

3. Direktivet om snabbare och säkrare skattelättnad för överskjutande källskatt
 - Beslutspunkt

Rådet väntas anta en politisk överenskommelse om direktivet om snabbare och säkrare skattelättnad för överskjutande källskatt, det så kallade FASTER.

Överläggning med skatteutskottet om FASTER ägde rum den 5 oktober 2023. Skatteutskottet fick information om FASTER den 2 maj 2024. Det aktuella förslaget har inte behandlats i EU-nämnden tidigare.

Den 19 juni 2023 presenterade kommissionen ett förslag till FASTER. Syftet med förslaget är att göra källskatteförfarandena inom EU effektivare och samtidigt stärka förfarandena så att de skyddas mot risken för skattebedrägerier och missbruk.

Förslaget beskrivs närmare i faktapromemoria 2022/23:FPM114.

Det belgiska ordförandeskapet har tagit fram ett kompromissförslag som i stort är i linje med kommissionens förslag. Det innebär införandet av ett EU-gemensamt digitalt intyg om skatterättslig hemvist (eTRC), certifiering av finansiella mellanhänder, en standardiserad rapporteringsskyldighet samt två alternativa förfaranden för att bevilja skattelättnad för överskjutande källskatt (ett förfarande för direktnedsättning och ett förfarande för snabb återbetalning). Ett tillägg i kompromissförslaget är att endast medlemsstater som representerar mer än en procent av det samlade börsvärdet i EU behöver tillämpa direktivet i sin helhet. Därtill introduceras två alternativa förfaranden för den standardiserade rapporteringsskyldigheten och medlemsstaterna kommer, liksom förfarandena för skattelättnad, att kunna välja vilket av förfarandena för rapportering som ska användas.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen kan ställa sig bakom kompromissförslaget.

Regeringen välkomnar arbete som syftar till att förhindra skatteflykt, skatteundandragande, aggressiv skatteplanering och skadlig skattekonkurrens. Regeringen välkomnar även arbete som syftar till att underlätta undanröjande av dubbelbeskattning. EU-gemensamma förfaranden avseende källskatt kan förenkla hanteringen för både investerare och finansiella mellanhänder och därigenom minska den administrativa bördan, samtidigt som ett system med en rapporteringsskyldighet kan förbättra skatteförvaltningars möjligheter att upptäcka missbruk. Reglerna bör vara förutsebara, proportionerliga och träffsäkra utifrån syftet. En orimlig administrativ börda för skattskyldiga, skatteförvaltningar eller andra berörda aktörer ska undvikas.

4. EU:s paket för mervärdesskatteregler för den digitala tidsåldern
 - a) Direktivet vad gäller mervärdesskatteregler för den digitala tidsåldern
 - b) Förordningen vad gäller de arrangemang för administrativt samarbete på mervärdesskatteområdet som krävs för den digitala tidsåldern
 - c) Genomförandeförordningen vad gäller informationskrav för vissa mervärdesskatteordningar

- Beslutspunkt

Rådet väntas anta en politisk överenskommelse om lagstiftningspaketet om mervärdesskatteregler för den digitala tidsåldern.

Överläggning med skatteutskottet om paketet ägde rum den 13 juni 2023. Skatteutskottet fick information om paketet den 2 maj 2024. Samråd med EU-nämnden ägde rum den 14 juni 2023.

Den 8 december 2022 presenterade kommissionen ett lagstiftningspaket om mervärdesskatteregler för den digitala tidsåldern. Syftet är att modernisera mervärdesskattereglerna med hänsyn till de möjligheter som digital teknik erbjuder.

Förslaget beskrivs närmare i faktagpromemoria 2022/23:FPM37.

Lagstiftningspaketet innehåller tre delar. För det första föreslår kommissionen att mervärdesskatterapporteringen ska moderniseras. Förslaget innebär att digitala rapporteringskrav införs för gränsöverskridande transaktioner mellan beskattningsbara personer inom EU. Rapporteringssystemet föreslås baseras på e-faktura med en EU-gemensam standard, där e-fakturering ska vara obligatorisk för gränsöverskridande transaktioner inom EU. För nationella transaktioner föreslås e-fakturering och rapporteringsskyldigheten vara valfri för medlemsstaterna.

För det andra föreslår kommissionen att mervärdesskattereglerna för plattformsekonomin ska uppdateras. Det innebär bland annat att en beskattningsbar person som möjliggör korttidsuthyrning av boende eller passagerartransporter genom ett elektroniskt gränssnitt, som en plattform eller liknande, blir skyldig att redovisa mervärdesskatt för dessa tjänster.

Slutligen föreslår kommissionen en enda registreringspunkt. Förslaget syftar till att minska antalet fall där företag behöver vara registrerade för mervärdesskatt i flera länder för att minska företagens administrativa börda. Detta föreslås ske genom att utöka möjligheten att redovisa mervärdesskatt i annat EU-land via företagets etableringsland och genom att utöka användningen av omvänd skattskyldighet (det vill säga att köparen blir skyldig att betala skatten i stället för säljaren) vid transaktioner mellan företag när säljaren inte är etablerad i det land där skatten ska redovisas.

Det belgiska ordförandeskapet har presenterat ett kompromissförslag som bland annat innebär mer valfrihet för medlemsstaterna. Dels föreslås att

medlemsstaterna ska kunna besluta huruvida köparen ska rapportera transaktioner som omfattas av rapporteringsskyldighet. Dels föreslås beträffande plattformarna att medlemsstaterna ska kunna bestämma kriterierna för korttidsuthyrning och välja att undanta tillhandahållanden som omfattas av undantaget från skatteplikt för små företag (omsättningsgränsen). När det gäller en enda registreringspunkt har vissa delar av det ursprungliga förslaget strukits, bland annat förslaget om utökad skattskyldighet för plattformar vid distansförsäljning av varor.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen kan ställa sig bakom ordförandeskapets kompromissförslag.

Regeringen välkomnar och prioriterar arbete som syftar till att förhindra mervärdesskattebedrägerier och stödjer åtgärder för att främja gränsöverskridande handel. Reglerna bör dock inte innebära stora kostnader eller administrativa bördor för företagen.

5. Övriga frågor

Aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster

- Informationspunkt

Ordförandeskapet väntas informera om hur arbetet går med aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster.

Icke lagstiftande verksamhet

6. Den ekonomiska återhämtningen i Europa

a) Genomförande av faciliteten för återhämtning och resiliens

- Diskussionspunkt

Rådet väntas få en uppdatering om genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF).

Överläggning med finansutskottet om RRF ägde rum den 16 juni 2020 och överläggning om förslaget om RRF:s roll i REPowerEU-planen ägde rum den 14 juni 2022. Samråd med EU-nämnden om RRF har ägt rum vid flera tillfällen, senast den 5 april 2024.

Den 28 maj 2020 presenterade kommissionen ett förslag om inrättande av RRF. Förordningen trädde i kraft den 19 februari 2021.

Förslaget beskrivs närmare i faktagpromemoria 2019/20:FPM52.

Den 18 maj 2022 presenterade kommissionen ett paket med ett antal meddelanden inom ramen för REPowerEU-planen. Paketet innehöll bland annat ett förslag till en tilläggsförordning till RRF, som innebär att RRF ska ha en central roll i genomförandet av REPowerEU. Förordningen trädde i kraft den 1 mars 2023.

Paketet beskrivs närmare i faktagpromemoria 2021/22:FPM102.

Samtliga medlemsstaters återhämtnings- och resiliensplaner har antagits av rådet. Därutöver har rådet antagit minst en reviderad plan för varje medlemsstat. Den 30 april 2024 hade sedvanliga utbetalningar genomförts till 22 medlemsstater och totalt hade 232 miljarder euro betalats ut i förhandsutbetalningar, lån och bidrag till medlemsstaterna från RRF.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar information om genomförandet av RRF.

b) Rådets genomförandebeslut inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens

- Besluts punkt

Rådet väntas anta kommissionens förslag till ändring av rådets genomförandebeslut för Italiens och Spaniens återhämtnings- och resiliensplaner.

Samråd med EU-nämnden om Italiens återhämtnings- och resiliensplan har ägt rum vid flera tillfällen, senast den 1 december 2023. Samråd med EU-nämnden om Spaniens återhämtnings- och resiliensplan ägde rum den 9 juli 2021 och den 6 oktober 2023.

Reviderat genomförandebeslut för Italiens återhämtnings- och resiliensplan

Genomförandebeslutet för Italiens återhämtnings- och resiliensplan antogs av rådet den 13 juli 2021 och en ändring av genomförandebeslutet antogs den 19 september 2023 respektive den 8 december 2023.

Den 4 mars 2024 lämnade Italien in en tredje revidering av sin återhämtnings- och resiliensplan med anledning av objektiva omständigheter.

Den reviderade planen uppgår fortsatt till 194 miljarder euro, vilket motsvarar knappt 11 procent av 2019 års BNP.

I den reviderade planen reviderar Italien ett antal mål och delmål som bland annat syftar till att främja digitalisering inom rättsväsendet samt förbättra avfallshanteringen. Italien tar även bort en investering som avser stödja forsknings-, utvecklings- och innovationsprojekt inom bland annat digital teknik och övergången till ren energi. För att kompensera för den borttagna åtgärden lägger Italien till en investering i forskning och innovation. Därtill skalar Italien upp en befintlig åtgärd som syftar till att ta fram digitala plattformar för hantering av rättsliga förfaranden.

Reviderat genomförandebeslut för Spaniens återhämtnings- och resiliensplan

Genomförandebeslutet för Spaniens återhämtnings- och resiliensplan antogs av rådet den 13 juli 2021 och en ändring av genomförandebeslutet antogs den 17 oktober 2023.

Den 19 mars 2024 lämnade Spanien in en andra revidering av sin återhämtnings- och resiliensplan med anledning av objektiva omständigheter.

Den reviderade planen uppgår fortsatt till 163 miljarder euro, vilket motsvarar drygt 13 procent av 2019 års BNP.

I den reviderade planen korrigeras ett antal indikatorer för att mäta uppfyllelsen av vissa mål och delmål. Spanien reviderar även några mål och delmål som bland annat syftar till att främja den cirkulära ekonomin i Spanien och modernisera den offentliga förvaltningen. Därtill justerar Spanien även ner ett mål som syftar till att öka produktionskapaciteten för förnybar energi.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen instämmer med kommissionens bedömning att de två reviderade återhämtnings- och resiliensplanerna uppfyller kriterierna för stöd enligt förordningen för RRF. Regeringen kan därför ställa sig bakom kommissionens förslag till ändring av rådets genomförandebeslut för de aktuella planerna.

7. Ekonomiska och finansiella konsekvenser av Rysslands angrepp mot Ukraina

- Diskussionspunkt

Rådet väntas diskutera ekonomiska och finansiella konsekvenser av Rysslands aggression mot Ukraina.

Samråd med EU-nämnden inför liknande diskussioner i Ekofinrådet har ägt rum vid flera tillfällen, senast den 5 april 2024. Överläggning med finansutskottet om kommissionens förslag om Ukrainafaciliteten ägde rum den 7 juli 2023. Samråd med EU-nämnden om arbetet med frysta och immobiliserade ryska tillgångar har ägt rum vid flera tillfällen, senast den 19 april 2024 inför mötet i rådet för utrikes frågor den 22 april 2024.

Rådet har sedan februari 2022 haft återkommande diskussioner med anledning av Rysslands aggression mot Ukraina. Diskussionerna har huvudsakligen fokuserat på det ekonomiska läget i Ukraina, finansiellt stöd till Ukraina, genomförandet av sanktioner och arbetet med frysta och immobiliserade ryska tillgångar. Vid Ekofinrådets möte den 14 maj 2024 väntas diskussionen fokusera på genomförandet av Ukrainafaciliteten.

Ukrainafaciliteten syftar till att ge ett långsiktigt och förutsebart stöd till Ukraina under perioden 2024–2027. Faciliteten trädde i kraft den 1 mars 2024 och hittills har totalt 6 miljarder euro betalats ut som bryggfinansiering i form av lån. För att möjliggöra regelbundna utbetalningar, både i form av bidrag och lån, har Ukraina tagit fram en reformplan, den så kallade Ukrainaplanen. Planen beskriver hur stödet ska användas för att återställa, bygga upp och modernisera landet i riktningen mot EU-medlemskap. För att få regelbundna utbetalningar från faciliteten måste Ukraina genomföra de reformer och investeringar som ingår i planen. Kommissionen presenterade

sitt förslag på genomförandebeslut för planen den 16 april 2024 och det väntas antas i rådet inom kort.

Ukrainafaciliteten beskrivs närmare i faktrapromemoria 2022/23:FPM111.

När det gäller sanktioner har EU sedan februari 2022 infört omfattande sanktioner mot Ryssland. Den 23 februari 2024 antog rådet ett 13:e sanktionspaket. Paketet innehåller bland annat ett stort antal nya listningar och ytterligare exportrestriktioner, inklusive för vissa varor och teknologi som kan bidra till teknisk utveckling av den ryska försvarsindustrin.

Under det svenska ordförandeskapet våren 2023 inleddes ett arbete med hur frysta och immobiliserade ryska tillgångar kan användas för stöd till Ukraina. Den 12 februari 2024 fattade rådet beslut om att värdepapperscentraler som innehar ryska centralbankstillgångar som överstiger en miljon euro ska säkerställa spårbarheten av avkastningen. Den 20 mars 2024 presenterade kommissionen ett förslag om hur dessa tillgångar ska användas för att stödja Ukraina. Förslaget innebär att motsvarande 90 procent av intäkterna ska användas för militärt stöd till Ukraina medan 10 procent ska utgöras av icke-militärt stöd via olika EU-stödprogram, däribland Ukrainafaciliteten. Avkastningen beräknas uppgå till cirka tre miljarder euro årligen. Förslaget förhandlas för närvarande i rådet för utrikes frågor.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen anser att EU fortsatt bör bistå Ukraina med omfattande ekonomiskt stöd. Regeringen välkomnar därför att Ukrainafaciliteten trätt i kraft, att de första utbetalningarna har gjorts till Ukraina och att Ukrainaplanen väntas antas inom kort. Det är viktigt att följa genomförandet noga och att utbetalningar sker kontinuerligt för att möta Ukrainas finansieringsbehov, i takt med att landet lever upp till Ukrainaplanens villkor.

När det gäller sanktioner anser regeringen att EU tillsammans med partners och likasinnade bör upprätthålla och öka trycket på Ryssland, inklusive genom kontinuerligt framtagande av ytterligare sanktionspaket. Samtidigt bör EU fortsätta arbetet med att säkerställa efterlevnaden av redan beslutade sanktioner.

Regeringen välkomnar kommissionens senaste förslag om hur avkastningen från immobiliserade ryska tillgångar ska kunna användas till förmån för

Ukraina. Det utgör ett viktigt steg för att snabbt komma vidare i arbetet. Regeringen anser att det är viktigt att förslaget svarar mot Ukrainas behov och att den del av avkastningen som går till Ukrainafaciliteten kommer i tillägg till existerande finansiering. Regeringen är vidare öppen för att gå längre i frågan om frysta och immobiliserade tillgångar så länge det sker i linje med både internationell rätt och EU-rätt. Slutligen anser regeringen att det är viktigt med koordinering med andra partners, såsom G7-länderna.

8. Slutsatser om utmaningarna för finanspolitisk hållbarhet till följd av åldrande befolkningar

- Beslutspunkt

Rådet väntas godkänna slutsatser om kommissionens rapport om utmaningar för den finanspolitiska hållbarheten till följd av en åldrande befolkning, den så kallade åldranderapporten.

De aktuella rådsslutsatserna har inte behandlats i riksdagen tidigare.

Vart tredje år presenterar kommissionen en prognos av långsiktiga ekonomiska och budgetära konsekvenser av en åldrande befolkning. Rapportens huvudsyfte är att bidra till de bedömningar som görs av finanspolitikens hållbarhet inom ramen för den ekonomisk-politiska samordningen i EU. Rapporten kommer att följas av kommissionens rapport om finanspolitikens hållbarhet som väntas presenteras i början av nästa år.

I rapporten konstaterar kommissionen bland annat att en åldrande befolkning utgör en stor utmaning för den långsiktiga hållbarheten i de offentliga finanserna i de flesta av EU:s medlemsstater. Detta särskilt mot bakgrund av höga skuldnivåer i flera medlemsstater och en global osäkerhet som tynger de ekonomiska utsikterna. Av rapporten framgår också att situationen i Sverige är förhållandevis god i jämförelse med flertalet andra medlemsstater.

I utkastet till slutsatser instämmer rådet med kommissionens bedömning om att den åldrande befolkningen innebär en utmaning för hållbarheten i de offentliga finanserna. Vidare understryker rådet bland annat att finanspolitiken bör fokusera på att stärka hållbarheten i de offentliga finanserna, återuppbygga finanspolitiska buffertar, bidra till högre hållbar tillväxt och stärka EU:s motståndskraft mot framtida utmaningar.

Därtill betonar rådet vikten av att pensionssystem, sjukvård och äldreomsorg anpassas efter de utmaningar som en åldrande befolkning medför.

Slutsatserna välkomnar också att många medlemsstater har reformerat sina pensionssystem det senaste årtiondet, men noterar samtidigt behovet av ytterligare åtgärder i ett antal medlemsstater.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen kan ställa sig bakom rådsslutsatserna.

Regeringen välkomnar åldranderapporten och att en ny rapport ska tas fram 2027. Regeringen ser även fram emot kommissionens kommande rapport om finanspolitikens hållbarhet i EU:s medlemsstater.

9. Uppföljning av de årliga möten som G20-ländernas finansministrar och centralbankschefer samt IMF höll den 17–19 april 2024

- Informationspunkt

Kommissionen och ordförandeskapet väntas återrapportera från dels G20-mötet med finansministrar och centralbankschefer som ägde rum den 17–19 april 2024, dels IMF:s vårmöte som ägde rum den 15–21 april 2024.

Samråd med EU-nämnden om EU:s gemensamma positioner inför G20-mötet och EU:s gemensamma uttalande inför mötet i den Internationella monetära och finansiella kommittén (IMFC) ägde rum den 5 april 2024.

Vid G20-mötet representerades EU av ordförandeskapet, kommissionen och den Europeiska centralbanken (ECB). Inför G20-mötet förberedde EU gemensamma positioner i form av ett mandat. Vid mötet i IMFC representerades EU:s medlemsstater via dess valkretsar och kommissionen deltog som observatör. Inför IMFC-mötet gjorde EU ett skriftligt uttalande.

Vid mötena diskuterades bland annat utsikter och risker i den globala ekonomin, finansmarknadsfrågor, internationella skattefrågor och långsiktiga utmaningar som till exempel klimatförändringar. Vid IMFC-mötet lyckades länderna inte komma överens om en kommuniké och därför publicerade det saudiarabiska ordförandeskapet i stället ett uttalande från mötet.

10. (ev.) Slutsatser om finansiell utbildning

- Beslutspunkt

Rådet väntas godkänna slutsatser om finansiell förmåga, det vill säga de grundläggande kunskaper och färdigheter som individer behöver för att fatta ekonomiska beslut.

De aktuella rådsslutsatserna har inte behandlats i riksdagen tidigare.

Finansiell förmåga är en prioriterad fråga för det belgiska ordförandeskapet eftersom en ökad finansiell förmåga är en viktig del i att öka privatpersoners deltagande på EU:s kapitalmarknader. Mot denna bakgrund har ordförandeskapet som ambition att rådet ska godkänna slutsatser om det fortsatta arbetet för att stärka den finansiella förmågan i EU.

I utkastet till slutsatser betonar rådet att det finns behov av ytterligare åtgärder för att stärka den finansiella förmågan i EU. Rådet uppmuntrar därför medlemsstaterna att ta fram nationella strategier för att stärka den finansiella förmågan, till exempel genom att integrera finansiell utbildning i läroplaner för barn och unga. För vuxna uppmanas medlemsstaterna att anpassa insatser till särskilt utsatta grupper. Slutsatserna betonar även vikten av att stärka den finansiella förmågan bland entreprenörer och ägare till små och medelstora företag. Medlemsstaterna uppmuntras vidare till att använda sig av de ramverk som OECD/INFE har tagit fram i sina nationella initiativ för att stärka den finansiella förmågan. Slutligen uppmuntras kommissionen till att fortsätta att mäta, koordinera och samordna insatser för att stärka den finansiella förmågan i EU.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen kan ställa sig bakom rådsslutsatserna.

Det är viktigt med åtgärder som leder till en ökad finansiell förmåga för att privatpersoner ska kunna fatta välgrundade beslut utifrån sina individuella förutsättningar. Därtill kan ökad finansiell förmåga vara en av många åtgärder för att stärka EU:s medborgares förtroende för, och deltagande på, EU:s finansmarknader.

11. Övriga frågor

Finansministerkoalitionen för klimatåtgärder

- Informationspunkt

Rådet väntas dels få information om det arbetsprogram som finansministerkoalitionen för klimatåtgärder har antagit för 2024–2025, dels få en återrapport från koalitionen möte som ägde rum den 17 april 2024 i samband med Världsbanksgruppens och IMF:s vårmöten.

Det aktuella ärendet har inte behandlats i riksdagen tidigare.

Finansministerkoalitionen för klimatåtgärder grundades 2019 i syfte att möjliggöra erfarenhets- och kunskapsutbyte om de verktyg som finansministrar kan använda för att bidra till klimatarbetet. Koalitionen är en sammanslutning av ministrar från över 90 länder och Sverige har varit medlem sedan start.

I mars 2024 antog koalitionen ett uppdaterat arbetsprogram för 2024–2025, som fastställer prioriteringar och planerade aktiviteter för koalitionen olika arbetsströmmar.

Koalitionen senaste möte ägde rum den 17 april 2024. Mötet handlade om finansministeriers roll när det gäller att utforma, implementera och finansiera nationella klimatplaner. Vid mötet diskuterades bland annat globala obligationsmarknader som en källa till finansiering för en rättvis omställning.